

GO TLHAGISA DITSHWAELO TSA MOLOMO

Ditshwaelo tsa molomo di go naya tšhono ya go tlhalosa se o se buileng mo tshwaelong e e kwadilweng le go letla komiti go tlhalosa dintlha tse di tlhagisitsweng mo tshwaelong. Fa komiti e sweditse go reetsa tshwaelo ya gago, Mokwaledi wa Komiti o tla ikgolaganya le wena go dira dithulaganyo tsa go reetsa tshwaelo ka molomo.

Ditshwaelo tsa molomo di ka nna tsa dirwa le kwa Ditheetsong tsa Setšhaba tse di tshwarwang ke Dikomiti.

- Ditshwaelo tse di a gatisiwa kwa Ditheetsong tsa Setšhaba le go kopopolwa
- Di/Komiti e e mabapi e tla lebelela bopaki kgotsa dikakanyo tse di builweng kwa Ditheetsong mme ba buisanye ka diteng tsa tsona.
- Fa kakanyo e tshagediwa ke batho ba le bantsi mme e na le dintlha, kakanyo kgotsa ngongorego e na le tšhono e ntle ya go ka tsenyelediwa mo tirong ya Di/Komiti e e mabapi.
- Di/Komiti di tla dira tshwetso ya bofelo ka ga botshepegi jwa morero o.

DIKAEDI GO DIRA DITSHWAELO TSA MOLOMO

Mokgwa wa go dira tlhagiso ya ditshwaelo tsa molomo o farologana go ya ka dikomiti mme gape o ya ka mokgwa wa tsamaiso.

Latela dikaedi tse di tshwanang le tsa go dira tshwaelo e e kwadiwang.

Go ipaakanyetsa tshwaelo ya molomo – Jaaka dikopano tsa komiti di letlelela setšhaba le bobegadikgang go di tsenela, o ka eletsa go tsenela dikopano tse pele o tlhagisa tshwaelo ya gago ya molomo. Goroga nako e sale teng ka letsatsi la gago la go dira tshwaelo ya molomo. Ke kakanyo e e siameng go rulaganya tlhagiso ya gago gore o tle o kgone go tlhagisa dintlha tsotlhe tse di botlhokwa le go nna le nako e e lekaneng ya dipotso.

Dithusa Pono – Diphaposi tsa dikomiti tsa Palamente di tsentswe didiriswa tsa pono le modumo mme tshwaelo ya gago ya molomo e ka nna le tshosometso e kgolwane fa e tlhalosiwa ka didiriswa tsa pono le modumo.

Puo – O ka tlhagisa tshwaelo ya gago ya molomo ka nngwe ya dipuo tsa semmuso tsa Aforika Borwa. Itsise Komiti ka puo e o e tlhophileng pele ga nako gore Palamente e kgone go dira dithulaganyo tsa botlhokwa tsa botloki.

Dipotso – Ipaakanyetse dipotso go tswa go Maloko a Komiti. Ke mogopolo o montle go akanya ka dipotso tse di ka nngang tsa bodiwa mme o ipaakanyetse go di araba.

Nako e o e neelwang – O ka buisanela nako e o e neetsweng le pele ga nako le Mokwaledi wa Komiti. Komiti ke yona e dirang tshwetso ya bofelo ya nako e e beetsweng dithlagiso tsa ditshwaelo tsa molomo.

Tsaya karolo mo Palamenteng. Dira gore lentswe la gago le utlwagale.

Phamofelele e fitlhelwa ka dipuo di le tsa semmuso tsa Aforika Borwa.

PARLIAMENT
OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Produced by the Public Education Office • Parliamentary Communication Services • INSPIRED BY PEOPLE
www.parliament.gov.za • P.O. Box 15, Cape Town, 8000 • Telephone: (021) 403 3341 • Facsimile: (021) 403 3303

PARLIAMENT
OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Seiswana

Let our voices be heard

Go Dira Ditshwaelo Go Palamente

Go Dira Ditshwaelo Go Palamente

GO DIRA DITSHWAELO GO PALAMENTE

Molaotheo wa Aforika Borwa o letlelela go tsenyeletsa setšhaba mo go direng molao, go nna le seabe mo go eleng maemo tlhoko le ditsamaiso tse dingwe tsa Palamente. Tsamaiso ya Aforika Borwa ya temokerasi ga e neele fela baagi go tlhopha baemedi ba bona, fela e letlelela gape baagi go bua ka ga merero e e ba amang.

Nngwe ya ditsela tseo setšhaba se ka dirang gore mantswe a bona a utlwagale ke ka go dira ditshwaelo go Dikomiti tsa Kokoano Bosetšhaba, Dikomiti tsa Khansele ya Bosetšhaba ya Diporofense kgotsa Dikomitikopanelo.

Gore ditshwaelo tse di tswang kwa setšhabeng di nne le moko, diteng le go rulagannngwa ga tsona go tshwanetswe ga elwa tlhoko thata.

Go botlhokwa gore tshwaelo e buisege bonolo le go tlhalogannngwa ke Maloko a dikomiti.

TSHWAELO KE ENG?

Tshwaelo ke tlhagiso ya maikutlo kgotsa dikakanyo ka ga morero kgotsa karolo ya molao o o ka fa tlase ga tshekatsheko ya komiti ya Palamente .

Ditshwaelo di ka tlhagisiwa ka puo e o e tlhophelang yona.

Go le gantsi ditshwaelo di a kwadiwa. Di ka nna tsa tlhagisiwa ka molomo go di tlhalosa botoka fa pele ga komiti, fa motho kgotsa setlhopha se se dirileng tlhagiso se laleditswe go tla go dira tlhagiso ya molomo.

Go dira ditshwaelo go baka tšhono go lelolo lengwe le lengwe la setšhaba go tlhagisa diphetogo kgotsa go tshwaela dikgato tse di maleba tsa go netefatsa gore melao e e fetisiwang ke Palamente, e fitlhelela maikaelelo a yona.

O KWALA JANG TSHWAELO?

Le fa go sena thulaganyo e e beilweng ya go dira tshwaelo go komiti, e tshwanetse go nna e e akantsweng sentle mme e buisega bonolo.

Ditshwaelo tse di latelang di ka thusa go fitlhelela se:

Setlhogo – Tshwaelo ya gago e nne le setlhogo sa leina la komiti eo e lebisitsweng kwa go yona kgotsa Molaotlhommo kgotsa setlhogo.

E tswa kwa go mang? – Bontsha sentle gore e tswa kwa go mang. Kwala leina la gago kgotsa leina la mokgatlho oo e emelang.

Dintlha tsa kgolagano? – Tsenya aterese le nomore ya mogala fa go le motshegare. Fa e le gore ka mabaka a poraefete o eletse fa dintlha tsa gago di seka tsa tlhagisiwa le tshwaelo ya gago, kwala seno mo lekwalong le le tsamayang le ditshwaelo mme o seka wa le tshwaraganya le ditshwaelo ka bolona.

A o eletsa go tlhagelela fa pele ga Komiti? – Tlhalosa gore a o ka rata go neelwa tšhono ya go bua le komiti ka namana. Fa o emela mokgatlho mme o eletsa fa ba bangwe ba ka tlhagelela le wena fa pele ga komiti, gongwe e ka nna ka go neela tshegetso kgotsa go bua, tsenyeletsa maina le dikarolo tsa bona.

Mokgatlho wa gago – Fa o kwala mo boemong jwa mokgatlho, neela ka dintlha tse di khutshwane tsa maikaelelo a mokgatlho, boleloko le popego. Netefatsa gore o na le taolo ya go dira jalo mme o kwale maemo a gago mo mokgatlhong.

Ke mang gape yo o go tshegetsang? – O ka lemoga gore o batlile dikeletso go le go kae ka nako ya fa o ne o kwala tshwaelo. Tshwaelo ya gago e ka nna le moko thata fa e na le tshegetso e kgolwane.

DIKAEDI TEBANG LE DITSHWAELO TSE DI KWADIWANG

Fa o kwalela komiti ditshwaelo, ka gale o tla bo o dira ditshwaelo go ya ka Molaotlhommo kgotsa morero wa setlhogo. Le fa go na le dipharologanyo ka tsela eo tshwaelo tebang le Molaotlhommo e kwadiwang, go na le dintlhatheo tse di salwang morago.

Tiriso ya Puo – Dirisa puo e e boikobo. Tshwaelo e e nang le puo e e tlhapatsang le go nyatsa ga e kitla e tsewa tsia.

Nyalelana – O seka wa fapoga. Tshwaelo ya gago e tshwanetse go nna e e nyalanang le morero o go buisanngwang ka ona. Komiti e ka swetsa go se lebelele tshwaelo e e seng maleba.

Tlhaloganyesega – Rulaganya mela le ditema tsa gago ka tatelano e e tswelatang. Leka go tlhagisa ngangisano e e tlhaloganyesegang mme e tlhagiswe ka tatelano. Tshwaelo e e buang ka ntlha e e rileng e bo e ya kwa go e nngwe mme e bo e boela gape kwa morago kgotsa e tlhakanya dintlha tse di sa amaneng mmogo e ka nna ya se tlhaloganyesega mme ya fokotsa boleng jwa tshwaelo ya yona.

Puo pha – Nna bonolo le go bua ka tlhamalalo. O seka wa kwala go feta ka moo go tlhokagalang. Tshwaelo e e telele e ka koafatsa dintlha tsa botlhokwa tse o batlang go bua ka tsona. Komiti e batla go itse gore o nagana eng le bopaki kgotsa dingangisano tse o nang le tsona tse di tshegetsang pono ya gago.

Nepagalo – Nepagala le go bua ka botlalo. Kgobokanya le go batlisisa tshedimosetso e e maleba ka kelotlhoko. Netefatsa gore mabaka a gago a nepagetse. Tshwaelo e e nang le diphoso di le dintsi e tla fokotsa tshwaetso ya yona.

Bokhutlo – Sobokanya kgotsa kwala lenaneo la dintlhakgolo tsa ditshwaelo tsa gago kwa pheletsong kgotsa kwa matsenong a tshwaelo.

Go romela tshwaelo ya gago – Tshwaelo ya gago e tshwanetse go goroga kwa komiting ka di kgotsa pele ga letlha la bofelo la ditshwaelo, mme e tshwanetse go romelwa kwa go Mokwaledi wa Komiti yo o maleba.